శివ భుజంగమ్ - భావార్థముతో.

(భుజంగ ప్రయాతము)

శ్రీరస్తు

శుభమస్తు

అవిఘ్నమస్తు

సేకరణ: కిరణ్ టైప్ ఇనిస్టిట్యూట్, 41-1/8-13A.,
గౌతమీనగర్,3వ లైను, కృష్ణలంక, విజయవాడ-520 013.
https://madhirafamily.wordpress.com/

శ్రీ శంకరాచార్య విరచిత

శివ భుజంగ (భుజంగ ప్రయాతము) స్తోత్రమ్ - భావార్థముతో.

ఫలశ్రుతి: - సర్ప ప్రియుడా! శంభో! నేను "భుజంగ ప్రయాతము" అను వృత్తము (ఛంధస్సు) ద్వారా ఈ స్తోత్రమును రచించితిని. దీనిని భక్తితో పారాయణ చేయు మానవుడు మంచి సంతానమును, ఆయుర్దాయమును ఆరోగ్యమును, ఐశ్వర్యమును పొందును. - శ్రీ శంకరాచార్య. -

01. గలద్దానగణ్డం మిలద్భృఙ్గషణ్డం
చలచ్చారుశుణ్డం జగత్త్రాణ శౌణ్డమ్।
కనద్దన్తకాణ్డం విపద్భఙ్గచణ్డం
శివప్రేమపిణ్డం భజే వక్రతుణ్డమ్॥

మదజలము కారుచున్న చెంపలున్నవాడు, ముసురుచున్న తుమ్మెదలు కలవాడు, కదలుచున్న అందమైన తొండమున్నవాడు, లోకములను రక్షించుటలో ప్రసిద్ధుడు, మెరుస్తున్న దంతమున్నవాడు, ఆపదలను పోగొట్టుటలో ప్రచండుడు, పార్వతీ పరమేశ్వరుల ప్రేమస్వరూపుడు, వంకర తొండము కలవాడు అగు వినాయకుని సేవించు చున్నాను.

02. అనాద్యన్తమాద్యం పరం తత్త్వమర్థం
చిదాకారమేకం తురీయం త్వమేయమ్।
హరిబ్రహ్మమృగ్యం పరబ్రహ్మరూపం
మనోవాగతీతం మహఃశైవమీడే॥

ఆద్యంతములు లేనిదీ, 'తత్ త్వం' అను వేదాంత వచనములకు అర్థమైనదీ, చిద్రూపమైనదీ, అద్వితీయ మైనదీ, సత్వరజస్తమో గుణముల కతీతమైనదీ, ప్రమాణముల కందనిదీ, విష్ణువు, బ్రహ్మ మొదలగు వారిచే అన్వేషించదగినదీ, పరబ్రహ్మరూపమైనదీ, మనస్సుకు, వాక్కుకు అతీతమైనదీ అగు శివుని తేజస్సును స్తుతించుచున్నాను.

03. స్వశక్త్యాది శక్త్యన్త సింహాసనస్థం
మనోహారి సర్వాఙ్గ రత్నోరు భూషమ్।
జటాహీన్దుగంగాస్థి శమ్యాకమౌళిం
పరాశక్తిమిత్రం సు(న)మః పఞ్చవక్త్రమ్॥

స్వశక్తి మొదలుకొని ఆదిశక్తి వరకూ ఉన్న సింహాసనము నందున్నవాడు, మనోహరములైన సర్వాంగముల యందు రత్నాలంకారములు కలవాడు, తలపై జట, పాము, చంద్రుడు, గంగ, ఎముకలమాల ధరించినవాడు, పరాశక్తికి మిత్రుడు, పంచముఖములున్నవాడు అగు పరమేశ్వరుని స్తుతించెదను.

04. శివేశానతత్పూరుషా ఘోరవామాదిభిః
పఞ్చభిర్హృన్ముఖైః షడ్భిరంగైః।
అనౌపమ్య షట్త్రిం శతం తత్త్వవిద్యాం
అతీతం పరం త్వాం కథం వేత్తి కో వా॥

శివము, ఈశానము, తత్పురుషము, అఘోరము, వామదేవము అను అయిదు ముఖములతో, హృదయము మొదలగు ఆరు అంగములతో ముప్పైఆరు తత్త్వ విద్యలకు అతీతుడుగా ఉన్న ఓ నిరుపముడా నిన్ను ఎవడు మాత్రము ఎట్లు తెలుసుకొనగలడు?

05. ప్రవాళప్రవాహ ప్రభాశోణమర్ధం
మరుత్వన్మణి శ్రీమహః శ్యామమర్ధమ్।
గుణస్యూతమేతద్వపుః శైవమన్తః
స్వరామి స్వరాపత్తి సంపత్తి హేతుమ్॥

చిగురుటాకుల, పగడముల ప్రవాహము వలే ఎర్రని కాంతి సగభాగము, ఇంద్రనీలమణుల రాశివలె నల్లని కాంతి సగభాగము కలదీ, గుణములతో ఏర్పడినదీ, మన్మథుని చావు పుట్టుకలకు కారణమైనదీ అగు శివశక్తుల స్వరూపమును మనస్సునందు స్మరించు చున్నాను.

06. స్వసేవాసమాయాత దేవాసురేన్ద్రా
నమన్మౌలిమన్దార మాలాభిష(షి)క్తమ్।
నమస్యామి శంభో పదాంభోరుహం తే
భవాంభోధిపోతం భవానీవిభావ్యమ్॥

ఓ పరమేశ్వరా! నీ సేవకైవచ్చి, పాదాభివందనము చేయుచున్న దేవేంద్రుని యొక్క, రాక్షసరాజు యొక్క తలలపైనున్న మందార మాలలను తాకుచున్నదీ, సంసార సాగరమును దాటించు నావయైనదీ, పార్వతిచే ధ్యానింపబడునదీ అగు నీ పాదపద్మములకు నమస్కరించెదను.

07. జగన్నాథ మన్నాథ గౌరీసనాథ
ప్రపన్నానుకమ్పిన్ విపన్నార్తిహారిన్।
మహఃస్తోమమూర్తే సమస్తైకబన్ధో
నమస్తే నమస్తే పునస్తే నమోఽస్తు॥

ఓ జగన్నాథుడా! నన్ను పాలించువాడా! గౌరీదేవితో కలసి ఉన్నవాడా! భక్తులపై దయకలవాడా! దుఃఖితుల బాధలను పోగొట్టువాడా! తేజోరాశియగు ఆకారమున్న వాడా! అందరికీ బంధువైనవాడా! నీకు మరల మరల నమస్కారము.

08. విరూపాక్ష విశ్వేశ విశ్వాదిదేవ
త్రయీ మూల శమ్భో శివ త్ర్యమ్బక త్వమ్।
ప్రసీద స్మర త్రాహి పశ్యావముక్త్యై
క్షమాం ప్రాప్నుహి త్ర్యక్ష మాం రక్ష మోదాత్॥

ఎగుడు దిగుడు కన్నులవాడా! విశ్వమునకు అధిపతియైన వాడా! ప్రపంచమునకు ఆదిదేవుడా! వేదములకు కారణమైనవాడా! శంభో! శివ! మూడుకన్నులవాడా! నీవు ప్రసన్నుడ వగుము. నన్ను గుర్తించు కొనుము. రక్షించుము. మోక్షము నివ్వుము. సహనం వహించుము. ఓ ముక్కంటీ! నన్ను మోహము నుండి రక్షించుము.

09. మహాదేవ దేవేశ దేవాదిదేవ
స్మరారే పురారే యమారే హరేతి।
బ్రువాణః స్మరిష్యామి భక్త్యా భవన్తం
తతో మే దయాశీల దేవ ప్రశీద॥

ఓ మహాదేవా! దేవతలకు ప్రభువైనవాడా! దేవాది దేవుడా! మన్మథుని జయించినవాడా! త్రిపురాసురుని సంహరించిన వాడా! యముని నిగ్రహించిన వాడా! హరుడా! అని జపించుచూ భక్తితో నిన్ను స్మరించెదను. కనుక ఓ దయాశీలుడా! దేవా! నాకు ప్రసన్నుడ వగుము.

10. త్వదన్యః శరణ్యః ప్రపన్నస్య నేతి
ప్రసీద స్మరన్నేవ హన్యాస్తు దైన్యమ్।
న చేత్తే భవేద్భక్త వాత్సల్యహాని-
స్తతో మే దయాళో సదా సన్నిధేహి॥

నీకంటే వేరొక దిక్కు లేదని ప్రార్థించు భక్తుని స్మరించుచూ అతని బాధను పోగొట్టుము. అట్లు చేయనిచో నీ భక్తవాత్సల్యమునకు హాని కలుగును. కనుక ఓ దయామయా! ఎల్లప్పుడు నాకు సమీపము నందే ఉండుము.

11. అయం దానకాలస్త్వహం దానపాత్రం
భవానేవ దాతా త్వదన్యం న యాచే।
భవద్భక్తిమేవ స్థిరాం దేహి మహ్యం
కృపాశీల శమ్భో కృతార్థోఽస్మి తస్మాత్॥

ఇది దానకాలము. నేను యాచకుడను. నీవు దాతవు. నీ కంటే ఇతరుని నేను యాచించను. నీ యందు స్థిరమైన భక్తినే నాకు ప్రసాదించుము. ఓ కృపాశీలుడా! శంకరా! అందువలన నేను కృతార్థుడ నగుదును.

12. పశుం వేత్సి చేన్మాం తమేవాధిరూఢః
కలంకీతి వా మూర్ధ్ని ధత్సే తమేవ।
ద్విజిహ్వః పునః సోఽపి తే కణ్ఠభూషా
త్వదంగీకృతాః శర్వ సర్వేఽపి ధన్యాః॥

నన్ను పశువుగా భావించెదవా? దానినే ఎక్కి తిరిగెదవు. కలంకమున్నవాడని తలచెదవా? అతడినే (చంద్రుని) తలపై పెట్టుకున్నావు. రెండు నాలుకల వాడను కొనెదవా? అది (పాము) నీ కంఠము నందు అలంకారముగా ఉన్నది. ఓ శంకరా! నీవు అంగీకరించిన వారందరూ ధన్యులే.

13. న శక్నోమి కర్తుం పరద్రోహలేశం
కథం ప్రీయసే త్వం న జానే గిరీశ।
తథాహి ప్రసన్నోఽసి కస్యాపి కాన్తా-
సుతద్రోహిణో వా పితృద్రోహిణో వా॥

ఇతరులకు ద్రోహము చేయుట కొంచెమైననూ చేతకాని వాడను. ఓ ఈశ్వరా! నాపై నీకు ప్రేమ ఎట్లు కలుగునో తెలియదు. ఎందుకంటే భార్యకు, పిల్లలకు ద్రోహం చేసిన వానికి, తండ్రికి ద్రోహం చేసిన వానికి నీవు ప్రసన్నుడవైతివి కదా!

14. స్తుతిం ధ్యానమర్చాం యథావద్విధాతుం
భజన్నప్యజానన్మహేశావలమ్బే।
త్రసన్తం సుతం త్రాతుమగ్రే మృకణ్డో-
ర్యమ ప్రాణ నిర్వాపణం త్వత్పదాబ్జమ్॥

స్తుతి, ధ్యానము, పూజ యథావిధిగా చేయుట తెలియకపోయినా ఓ మహేశ్వరుడా! నిన్నే భక్తితో సేవించుచూ, మరణ భయముతో నున్న మార్కండేయుని రక్షించుటకై యముని ప్రాణములను తీసిన నీ పాదపద్మములను ఆశ్రయించుచున్నాను.

15. శిరోదృష్టిహృద్రోగ శూలప్రమేహ
జ్వరార్శోజరాయక్ష్మ హిక్కావిషార్తాన్।
త్వమాద్యోభిషగ్భేషజం భస్మశమ్భో
త్వముల్లాఘయాస్మాన్వ పుర్లాఘవాయ॥

శిరోవేదన, నేత్రరోగము, హృదయరోగము, శూలరోగము, మేహము, జ్వరము, మూలవ్యాధి, ముసలితనము, క్షయ, కఫము, విషము మొదలగు వాటిచే పీడించబడుచున్న మమ్ములను ఓ పరమేశ్వరా! మా శరీరము తేలికపడుటకై ఉద్ధరించుము. నీవు ఆది వైద్యుడవు. నీ విభూతి దివ్యౌషధము.

16. దరిద్రోఽస్మ్యభద్రోఽస్మి భగ్నోఽస్మి దూయే
విషణ్ణోఽస్మి సన్నోఽస్మి ఖిన్నోఽస్మి చాహమ్।
భవాన్ప్రాణినామన్త రాత్మాసి శమ్భో
మమాధిం న వేత్సి ప్రభో రక్ష మాం త్వమ్॥

నేను దరిద్రుడను, అమంగళుడను, భంగపడితిని. బాధపడుచుంటిని. విషాదము ననుభవించు చుంటిని. చిక్కిపోయితిని. దఃఖించు చుంటిని. ఓ శంకరా! నీవు ప్రాణులకు అంతరాత్మవు. నా వ్యాధిని తెలుసుకొనలేవా! నీవు నన్ను రక్షింపుము.

17. త్వదక్ష్ణోః కటాక్షః పతేత్త్ర్యక్ష యత్ర
క్షణం క్ష్మా చ లక్ష్మీః స్వయం తం వృణాతే।
కిరీటస్ఫురచ్చామరచ్ఛత్రమాలా-
కలాచీగజక్షౌమభూషావిశే(షై)షైః॥

ఓ ముక్కంటీ! నీ రెండు కన్నుల కడగంటి చూపు ఒక్కక్షణమైననూ ఎవనిపై ప్రసరించునో వానిని భూదేవి, శ్రీదేవి కిరీటములతో, వింజామరలతో, తెల్లని గొడుగులతో, పట్టువస్త్రములతో, బహువిధములైన ఆభరణములతో స్వయంగా అనుగ్రహించు చున్నారు.

18. భవాన్యై భవాయాపి మాత్రే చ పిత్రే మృడాన్యై
మృడాయాప్యఘఘ్న్యై మఖఘ్నే।
శివాంగ్యై శివాంగాయ కుర్మః శివాయై
శివాయామ్బికాయై నమస్త్ర్యమ్బకాయ॥

భవానీ – భవుడు – జగన్మాత – జగత్పిత, సుఖము నిచ్చునది – సుఖము నిచ్చువాడు, పాపమును నశింపచేయునది – దక్షయజ్ఞమును నాశనము చేసినవాడు మంగళ స్వరూపిణి – మంగళ స్వరూపుడు, శుభకారిణి – శుభకరుడు అగు అంబికకు – ముక్కంటికి నమస్కరించెదను.

19. భవద్గౌరవం మల్లఘుత్వం విదిత్వా
ప్రభోరక్ష కారుణ్య దృష్ట్యానుగం మామ్।
శివాత్మానుభావస్తు తావక్షమోఽహం
స్వశక్త్యా కృతం మేఽపరాధం క్షమస్వ॥

ఓ ప్రభూ! నీ గొప్పతనమును, నా అల్పత్వమును తెలుసుకొని నీ అనుచరుడగు నన్ను కరుణా దృష్టితో రక్షింపుము. మంగళకరుడవైన నిన్ను స్తుతించుటకు నేను అసమర్థుడను. నా శక్తి చేత చేసిన అపరాధమును క్షమించుము.

20. యదా కర్ణరన్ధ్రం వ్రజేత్కాలవాహ
ద్విషత్కణ్ఠ ఘణ్టా ఘణాత్కారనాదః।

వృశాధీశమారుహ్య దేవౌపవాహ్యం
తదా వత్స మా భీరితి ప్రీణయ త్వమ్॥

ఎప్పుడు యముని వాహనమైన దున్నపోతు మెడలోని గంటల శబ్దము నా చెవినపడునో, అప్పుడు వృషభము నెక్కి నీవు 'ఓ వత్సా! భయపడకు' అని ఓదార్చుచూ సంతోష పెట్టుము.

21. యదా దారుణా భాషణా భీషణా మే
భవిష్యన్త్యుపాన్తే కృతాన్తస్య దూతాః।
తదా మన్మనస్త్వ త్పదామ్భోరుహస్థం
కథం నిశ్చలం స్యాన్నమస్తేఽస్తు శంభో॥

ఎప్పుడు దారుణముగా మాట్లాడుచూ భయంకరులగు యమదూతలు నా వద్దకు వచ్చెదరో అప్పుడు ఓ ఈశ్వరా! నా మనస్సు నీ పాద పద్మము నందు నిశ్చలముగా ఉండునట్లు చేయుము. నీకు నమస్కారము.

22. యదా దుర్నివార వ్యథోఽహం శయానో
లుఠన్నిః శ్వసన్నిః సృతావ్యక్తవాణిః।
తదా జహ్ను కన్యా జలాలంకృతం తే
జటామణ్డలం మన్మనో మన్దిరం స్యాత్॥

ఎప్పుడు నివారించలేని బాధలు కలవాడనై పడుకొని దొర్లుచూ నిట్టూర్పులు విడుచుచూ నేను అస్పష్టముగా మాట్టాడుచుందునో అప్పుడు గంగా జలముచే అలంకరింపబడిన నీ జటాజూటము నందే నా మనస్సు నివసించుగాక.

23. యదా పుత్రమిత్రా దయో మత్సకాశే
రుదన్త్యస్య హా కీదృశీయం దశేతి।
తదా దేవ దేవేశ గౌరీశ శంభో
నమస్తే శివాయే త్యజస్రం బ్రవాణి॥

ఎప్పుడు పుత్రులు, మిత్రులు మొదలైనవారు నా వద్ద చేరి “అయ్యో! వీడికి ఎటువంటి అవస్థ వచ్చినది” అని ఏడ్చుచుందురో అప్పుడు ఓ దేవదేవేశా! గౌరీపతీ! శంభో! నేను “నమశ్శివాయ” అను మంత్రమును ఎల్లప్పుడు జపించునట్లుగా అనుగ్రహించుము.

24. యదా పశ్యతాం మామసౌ వేత్తి నాస్మాన్
అయం శ్వాస ఏవేతి వాచో భవేయుః।
తదా భూతిభూషం భుజంగావనద్ధం
పురారే భవన్తం స్ఫుటం భావయేయమ్॥

ఎప్పుడు నన్ను చూచువారు “ఇతడు నన్ను గుర్తుపట్టుట లేదు, శ్వాశమాత్రం ఉన్నది” అని మాట్లాడుచుందురో అప్పుడు ఓ త్రిపురాసురసంహారీ! విభూతి పూసుకొని, పాములను చుట్టుకొన్న నిన్ను స్పష్టముగా ధ్యానించెదను గాక. (ధ్యానించునట్లు అనుగ్రహింపుము)

25. యదా యాతనాదేహ సన్దేహవాహీ
భవేదాత్మదేహే న మోహో మహాన్మే।
తదా కాశశీతాంశు సంకాశమీశ
స్మరారే వపుస్తే నమస్తే స్మరాణి॥

ఓ ఈశ్వరా! మన్మథుని సంహరించినవాడా! అనేక యాతనాదేహములను (మరణానంతరము పాపఫలములను అనుభవించుటకై ఏర్పడు శరీరములు) ఉత్పత్తి చేయు అజ్ఞానము నన్నావరించుటకు ముందే రెల్లు వలే, చంద్రునివలే ప్రకాశించు నీ శరీరమును స్వరించునట్లుగా నన్ననుగ్రహింపుము. ఓ దేవా! నీకు నమస్కారము.

26. యదాపారమచ్ఛాయ మస్థానమద్భి-
ర్జనైర్వా విహీనం గమిష్యామి మార్గమ్।
తదా తం నిరున్ధన్ కృతాన్తస్య మార్గం
మహాదేవ మహ్యం మనోజ్ఞం ప్రయచ్ఛ॥

ఎప్పుడు అంతులేనిదీ, నీడలేనిదీ, నిలువ చోటులేనిదీ, నీరు - మనుష్యులు లేనిదీ అగు యమలోకపు మార్గమునందు నడుచు చుందునో అప్పుడు ఆ మార్గమును నిరోధించి ఓ మహాదేవా! రమణీయమగు మార్గము నివ్వుము.

27. యదా రౌరవాది స్మరన్నేవ భీత్యా
వ్రజామ్యత్ర మోహం మహాదేవ ఘోరమ్।
తదా మామహో నాథ కస్తారయిష్య-
త్యనాథం పరాధీన మర్ధేన్దుమౌళే॥

ఓ మహాదేవా! ఎప్పుడు “రౌరవము” మొదలైన నరకములను తలచుకొని భయంతో ఘోరమైన మైకమును పొందెదనో, అప్పుడు ఓ నాథుడా! చంద్రమౌళీ! పరాధీనుడు, అనాథయైన నన్ను ఎవడు తరింపజేయగలడు? (నీవు తప్ప)

28. యదా శ్వేతపత్రాయ తాలఙ్ఘ్యశక్తేః
కృతాన్తాద్భయం భక్త(క్తి) వాత్సల్యభావాత్।

తదా పాహి మాం పార్వతీవల్లభాన్యం
న పశ్యామి పాతార మేతాదృశం మే॥

తెల్లని రెక్కలున్నదీ, దీర్ఘమైనదీ, అతిక్రమించలేనిదీ అగు 'శక్తి' అను ఆయుధమును ధరించిన యముని వలన ఎప్పుడు భయమేర్పడునో, అప్పుడు ఓ పార్వతీ వల్లభా! నన్ను రక్షింపుము. నీ వంటి రక్షకుని వేరొకని నేనెరుగను.

29. ఇదానీమిదానీం మృతిర్మే భవిత్రీ-
త్యహో సన్తతం చిన్తయా పీడితోఽస్మి।
కథం నామ మా భూన్మృతౌ భీతిరేషా
నమస్తే గతీనాం గతే నీలకణ్ఠ॥

ఇప్పుడే ఇప్పుడే నాకు మరణము రాబోవుచున్నదను చింతతో ఎల్లప్పుడు బాధపడుచున్నాను. నాకు ఈ మరణభయము కలుగకుండుటకు ఏది ఉపాయము? ఓ నీలకంఠా! దిక్కులేని వారికి నీవే దిక్కు.

30. అమర్యాదమేవాహ మాబాలవృద్ధం
హరన్తం కృతాన్తం సమీక్ష్యాస్మి భీతః।
మృతౌ తావకాంఘ్ర్యబ్జ దివ్య ప్రసాదాత్
భవానీపతే నిర్భయోఽహం భవాని॥

బాలురు, వృద్ధులు అను బేధము లేకుండా అందరినీ తీసుకొని పోవు యముని చూచి నేను భయపడుచున్నాను. ఓ భవానీపతీ! నీ పాద పద్మ దివ్యానుగ్రహము వలననే నేను మరణ భయము లేనివాడనయ్యెదను.

31. జరాజన్మగర్భాధి వాసాది దుఃఖా
న్యసహ్యానిజహ్యాం జగన్నాథ దేవ।
భవన్తం వినా మే గతిర్నైవ శంభో
దయాళో న జాగర్తి కిం వా దయా తే॥

ముసలితనము, పుట్టుక, గర్భవాసము మొదలగు భరింపలేని దుఃఖములను వదిలిపెట్టునట్లు నన్ననుగ్రహింపుము. ఓ శంకరా! నీవు తప్ప నాకు వేరేగతి లేదు. ఓ దయామూర్తీ! నీకు దయకలుగుట లేదా!

32. శివాయేతి శబ్దో నమః పూర్వ ఏష
స్మరన్ముక్తి కృన్మృత్యుహా తత్త్వవాచీ
మహేశాన మాగా న్మనస్తో వచస్తః
సదా మహ్యమేత త్ప్రదానం ప్రయచ్ఛ॥

"నమఃశివాయ" అను మంత్రము తలచినంతనే ముక్తి నిచ్చును. మరణమును తొలగించును. తత్త్వమును బోధించును. ఓ మహేశ్వరా! ఈ మంత్రము నా మనస్సునుండి, వాక్కు నుండి దూరముకానట్లుగా నాకు వరమివ్వుము.

33. త్వమప్యమ్బ మాం పశ్య శీతాంశుమౌళి–
ప్రియే భేషజం త్వం భవవ్యాధిశాన్తౌ।
బహుక్లేశభాజం పదామ్భోజపోతే
భవాబ్ధౌ నిమగ్నం నయస్వాద్య పారమ్॥

చంద్రమౌళికి ప్రియురాలవగు ఓ తల్లీ! నీవు కూడ నన్ను చూడుము. సంసారమను వ్యాధిని శాంతింపచేయుటకు నీవే ఔషధము. సంసార సాగరములో మునిగి అనేక కష్టము లనుభవించుచున్న నన్ను నీ పాద పద్మమను తెప్పలో ఒడ్డుకు చేర్చుము.

34. అనుద్యల్లలాటాక్షి వహ్నిప్రరోహైః
అవామస్ఫురచ్చారు వామోరుశోభైః।
అనఙ్గభ్రమద్భోగి భూషావిశేషైః
అచన్ద్రార్ధచూడై రలం దైవతైర్నః॥

అగ్ని జ్వాలలను పుట్టించు లలాట నేత్రము (మూడవ కన్ను) లేనివారు, అర్ధనారీశ్వరులు కానివారు, శరీరము నందు కదలుచున్న సర్పాభరణములు లేనివారు అగు (శివుని కంటే ఇతరులు అగు) దేవతలతో మాకు ప్రయోజనము లేదు.

35. అకణ్ఠే కలంకాద నంగే భుజంగాత్
అపాణౌ కపాలాద ఫాలేఽనలాక్షాత్।
అమౌళౌ శశాంకా దవామే కళత్రాత్
అహం దేవమన్యం న మన్యే న మన్యే॥

కంఠము నందు కలంకములేని, శరీరము నందు సర్పములు లేని, చేతిలో బిక్షా కపాలములేని, నొసటన అగ్ని నేత్రము లేని, తలపై చంద్రుడు లేని, ఎడమ భాగమునందు భార్యలేని, శివుని కంటే వేరైన ఇతర దేవుని నేను తలువను.

36. మహాదేవ శంభో గిరీశ త్రిశూలిం-
స్త్వ(దీయం)యీదం సమస్తం విభాతీతి యస్మాత్।
శివాదన్యథా దైవతం నాభిజానే
శివోఽహం శివోఽహం శివోఽహం శివోఽహమ్॥

ఓ మహాదేవా! శంభో! గిరీశ త్రిశూలధారీ! ఈ ప్రపంచమంతా నీదిగానే కనబడుచున్నది. అందువలన శివుని కంటే వేరైన దేవుని నేనెరుగను. శివోహం. (శివుడును నేనే).

37. యతోఽజాయతేదం ప్రపంచం విచిత్రం
స్థితిం యాతి యస్మిన్ యదేకాన్తమన్తే।
స కర్మాదిహీనః స్వయం జ్యోతిరాత్మా
శివోఽహం శివోఽహం శివోఽహం శివోఽహమ్॥

విచిత్రమైన ఈ ప్రపంచము ఎవని నుండి పుట్టుచున్నదో, ఎవని యందు ఉంటున్నదో, ఎవనిలో లయమగు చున్నదో అతడు పుణ్యపాపకర్మల సంబంధము లేనివాడు, స్వయంప్రకాశుడగు పరమాత్మ. అట్టి శివుడను నేనే. (శివోహం)!

38. కిరీటే నిశేశో లలాటే హుతాశే
భుజే భోగిరాజో గలే కాలిమా చ।
తనౌ కామినీ యస్య తత్తుల్యదేవం
న జానే న జానే న జానే న జానే॥

కిరీటము నందు చంద్రుడు, లలాటము నందు (నొసటి యందు) అగ్నిదేవుడు, భుజమునందు సర్పరాజు, కంఠమునందు నల్లదనము, శరీరమునందు భార్య ఏదేవునకు ఉన్నవో ఆయనతో సమానమైన వేరొకదేవుని నే నెరుగను.

39. అనేన స్తవేనాద రాదంబికేశం పరాం
భక్తిమాసాద్య యం యే నమన్తి।
మృతౌ నిర్భయాస్తే జనాస్తం భజన్తే
హృదబ్జోజమధ్యే సదాసీనమీశమ్॥

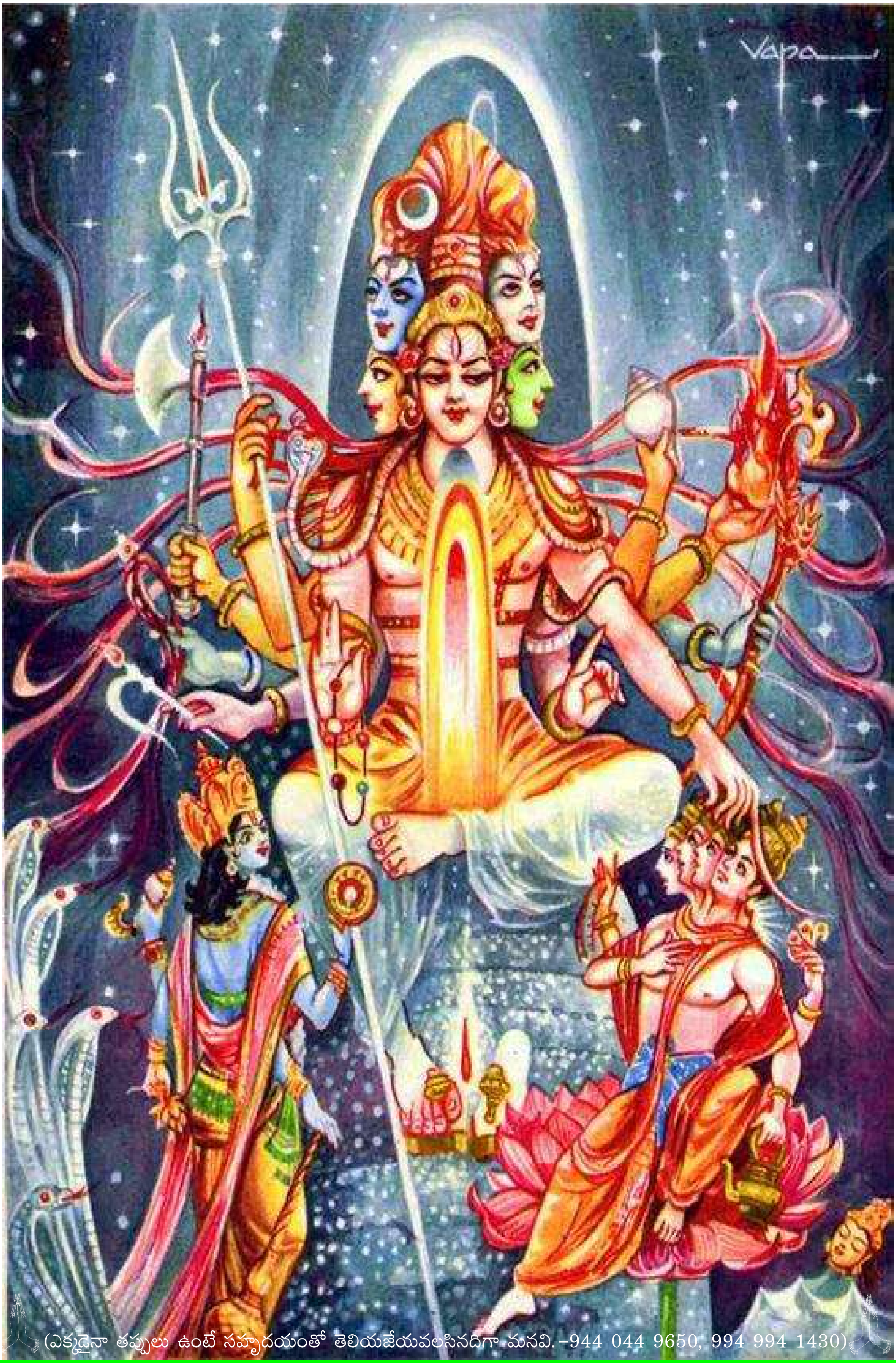
ఈ స్తోత్రము ద్వారా ఆదరముతో శ్రేష్ఠమైన భక్తి కలిగి ఎవరైతే పరమేశ్వరుని నమస్కరించెదరో వారు మరణ భయము లేని వారగుదురు. ఆ భక్తులు తమ హృదయ పద్మము నందున్న పరమేశ్వరుని పొందెదరు.

40. భుజఙ్గ ప్రియాకల్ప శమ్భో మయైవం
భుజఙ్గప్రయాతేన వృత్తేన క్లృప్తమ్।
నరః స్తోత్రమేత త్పఠిత్వోరుభక్త్యా
సుపుత్రాయురారోగ్య మైశ్వర్యమేతి॥

సర్ప ప్రియుడా! శంభో! నేను "భుజంగ ప్రయాతము" అను వృత్తము (చంధస్సు) ద్వారా ఈ స్తోత్రమును రచించితిని. దీనిని భక్తితో పారాయణ చేయు మానవుడు మంచి సంతానమును, ఆయుర్దాయమును, ఆరోగ్యమును, ఐశ్వర్యమును పొందును.

//ఇతి శ్రీ శంకరాచార్య విరచిత శ్రీ శివ భుజంగ స్తోత్రమ్ సమ్పూర్ణమ్//

---॥---

(ఎక్కడైనా తప్పులు ఉంటే సహృదయంతో తెలియజేయవలసినదిగా మనవి.–944 044 9650, 994 994 1430)